

WICEPREZES
NAJWYŻSZEJ IZBY KONTROLI
Wojciech Kutyla

LWA.411.001.01.2018
S/18/001

Tekst ujednolicony

WYSTĄPIENIE
POKONTROLNE

I. Dane identyfikacyjne kontroli

Numer i tytuł kontroli	S/18/001 – Wykorzystanie i rozliczenie środków budżetu państwa oraz Funduszu Rozwoju Kultury Fizycznej przyznanych Polskiemu Związkowi Łucniczemu przez Ministra Sportu i Turystyki.
Jednostka przeprowadzająca kontrolę	Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Warszawie
Kontrolerzy	1. Rafał Sowa, główny specjalista kontroli państwowej, upoważnienie do kontroli nr LWA/54/2018 z dnia 22 marca 2018 r. 2. Marcin Mirończuk, główny specjalista kontroli państwowej, upoważnienie do kontroli nr LWA/55/2018 z dnia 22 marca 2018 r. (dowód: akta kontroli tom I str. 1-2)
Jednostka kontrolowana	Ministerstwo Sportu i Turystyki, ul. Senatorska 14, 00-082 Warszawa ¹
Kierownik jednostki kontrolowanej	Witold Bańka, Minister Sportu i Turystyki ²

II. Ocena kontrolowanej działalności

Ocena ogólna

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie³ działalność Ministerstwa Sportu i Turystyki w zbadanym zakresie.

Uzasadnienie
oceny ogólnej

Ministerstwo prawidłowo rozliczało środki budżetu państwa oraz Funduszu Rozwoju Kultury Fizycznej⁴ przyznane Polskiemu Związkowi Łucniczemu⁵ na podstawie zawartych umów o dofinansowanie zadania publicznego, w części dotyczącej zakupów sprzętu sportowego.

W ramach ustawowych uprawnień MSiT wykorzystywało instrumenty nadzoru, m.in. w postaci kontroli przeprowadzanych w polskich związkach sportowych. Formułowane w ich wyniku zalecenia miały na celu poprawę gospodarowania przyznanymi środkami oraz właściwe dokumentowanie ponoszonych wydatków. Podejmowano również działania mające na celu wyegzekwowanie zwrotu środków wydatkowanych niezgodnie z przeznaczeniem lub pobranych w nadmiernej wysokości.

¹ Dalej też „MSiT” lub „Ministerstwo”.

² Dalej też „Minister SiT”.

³ Najwyższa Izba Kontroli stosuje 3-stopniową skalę ocen: pozytywna, pozytywna mimo stwierdzonych nieprawidłowości, negatywna. Jeżeli sformułowanie oceny ogólnej według proponowanej skali byłoby nadmiernie utrudnione, albo taka ocena nie dawałaby prawdziwego obrazu funkcjonowania kontrolowanej jednostki w zakresie objętym kontrolą, stosuje się ocenę opisową, bądź uzupełnia ocenę ogólną o dodatkowe objaśnienie.

⁴ Dalej też „FRKF”.

⁵ Dalej też „PZŁucz” lub „Związek”.

III. Opis ustalonego stanu faktycznego

Udzielanie i rozliczanie dotacji udzielonych ze środków budżetu państwa i Funduszu Rozwoju Kultury Fizycznej

Opis stanu faktycznego

1. W okresie objętym kontrolą⁶ Minister SiT zawarł z polskimi związkami sportowymi ogółem 579 umów o dofinansowanie realizacji zadania publicznego o łącznej wartości 911 534,6 tys. zł⁷, z czego kwota 98 327,6 tys. zł (tj. 10,8% kwoty dofinansowania wg umów) przeznaczona była na zakup sprzętu sportowego.

W latach 2015 - 2017 Minister SiT zawarł z PZŁucz 18 umów, z czego w odniesieniu do 10 umów⁸ dofinansowanie miało postać dotacji celowej pochodzącej ze środków budżetu państwa, zaś w pozostałych 8 umowach⁹ dofinansowanie nastąpiło z wykorzystaniem środków Funduszu Rozwoju Kultury Fizycznej. Ich przedmiotem było m.in. przygotowanie zawodników kadry narodowej do udziału w igrzyskach olimpijskich, w mistrzostwach świata i Europy, przygotowanie igrzysk paraolimpijskich, wspieranie promocji sportu poprzez organizację imprez mistrzowskich oraz szkolenie zawodników w młodzieżowych kategoriach wiekowych.

Na realizację tych zadań PZŁucz wydatkował 8 947,2 tys. zł, z czego na sprzęt sportowy przeznaczono kwotę 1 342,0 tys. zł (tj. 15,0% wykorzystanych środków). Wykorzystując przyznane środki dokonywano zakupów sprzętu łuczniczego, m.in. ramion i majdanów łuku, mat strzelniczych, stojaków, celowników, stabilizatorów, strzał, nici na owijki, elektronicznych urządzeń do pomiaru czasu strzelania i strojów sportowych dla zawodników.

(dowód: akta kontroli tom I str. 3 - 147, 221-222, 312-313, 376, 484-485, tom II str. 76, 124, 240)

2. W celu sprawdzenia prawidłowości realizacji programów dofinansowania ze środków budżetu państwa i FRKF, wytypowanych zostało siedem umów zawartych pomiędzy MSiT a PZŁucz¹⁰, tj.:

- umowę nr 2015/0116/0090/UDot/30/DSW z 20 marca 2015 r. – „Przygotowanie zawodników kadry narodowej do udziału w igrzyskach olimpijskich oraz przygotowanie i udział w mistrzostwach świata i Europy w sportach olimpijskich w 2015 r.”, wartość dofinansowania: 1 047,7 tys. zł;
- umowę nr 2015/0097/0029/SubB/DSW z 24 kwietnia 2015 r. – „Szkolenie indywidualne i grupowe młodzieży uzdolnionej sportowo, przygotowanie i udział reprezentacji Polski w zawodach międzynarodowych w kategoriach juniorów i młodzieżowców oraz przygotowanie reprezentacji Polski do udziału w Uniwersjadzie w sportach letnich i zimowych”, wartość dofinansowania: 948,4 tys. zł, zwiększona aneksem nr 3 o kwotę 80 tys. zł;
- umowę nr 2015/0194/0029/SubB/DSW z 14 lipca 2015 r. – „Organizacja zawodów Ogólnopolskiej Olimpiady Młodzieży – Mistrzostw Polski Juniorów Młodszych w łucznictwie w roku 2015, wartość dofinansowania: 118,1 tys. zł;
- umowę nr 2016/0037/0090/UDot/30/DSW z 19 stycznia 2016 r. - „Przygotowanie zawodników kadry narodowej do udziału w igrzyskach olimpijskich oraz

⁶ 2015 – 2017 r.

⁷ Ze środków budżetu państwa: 484 253 325,55 zł, ze środków Funduszu Rozwoju Kultury Fizycznej: 427 281 292,62 zł

⁸ w 2015 r. – 4, w 2016 r. – 3 i w 2017 r. – 3.

⁹ w 2015 r. – 3, w 2016 r. – 3 i w 2017 r. – 2.

¹⁰ po trzy z 2015 i 2016 r. oraz jedną z 2017 r.

przygotowania i udział w mistrzostwach świata i Europy w sportach olimpijskich w 2016 r.”, wartość dofinansowania: 1 619 tys. zł;

- umowę nr 2016/0063/0029/SubB/30/DSW z 29 kwietnia 2016 r. - „Szkolenie zawodników w młodzieżowych kategoriach wiekowych zgodnie z obowiązujących Systemem Sportu Młodzieżowego” i „Współzawodnictwem sportowym”, wartość dofinansowania: 1 068 tys. zł,
- umowę nr 2016/0131/0029/SubB/DSW z 2 czerwca 2016 r. – „Organizacja mistrzostw Polski juniorów młodszych w roku 2016 w łucznictwie”, wartość dofinansowania: 119 tys. zł;
- umowę nr 2017/0155/0029/SubB/DSW z 9 maja 2017 r. – „Wspieranie szkolenia sportowego i współzawodnictwa młodzieży związanego ze wspieraniem szkolenia i współzawodnictwa sportowego zawodników w młodzieżowych kategoriach wiekowych zgodnych z obowiązującym Systemem Sportu Młodzieżowego – szkolenie centralne”, wartość dofinansowania 800 tys. zł, zwiększona aneksem nr 2 z 28 listopada 2017 r. o kwotę 36 tys. zł.

W przypadkach zmian postanowień umów zawierane były stosowne aneksy.

(dowód: akta kontroli tom I str. 148-486, tom II str. 1-243)

Realizacja zadań publicznych będących przedmiotem umów poprzedzana była decyzją Ministra SiT w sprawie ogłoszenia danego programu, wydawaną na podstawie art. 29 ust. 1 i 7 ustawy z dnia 25 czerwca 2010 r. o sporcie¹¹ (w przypadku zadań finansowanych ze środków budżetu państwa) lub art. 86 ust. 4 i 6 ustawy z dnia 19 listopada 2009 r. o grach hazardowych¹² oraz § 10 ust. 1 i 2 pkt 2 rozporządzenia Ministra Sportu i Turystyki z dnia 18 grudnia 2015 r. w sprawie przekazywania środków z Funduszu Rozwoju Kultury Fizycznej¹³ (w przypadku dofinansowania ze środków FRKF). W wydawanych i publikowanych decyzjach określano w szczególności: założenia danego programu, podmioty uprawnione do uzyskania dofinansowania, rodzaje zadań przewidzianych do wykonania i wysokość środków przeznaczonych na realizację programu, warunki udzielenia dofinansowania, kryteria oceny wniosków, termin składania wniosków oraz warunki realizacji i rozliczenia umowy.

Dokumentacja powiązana z ww. umowami obejmowała m.in:

- sporządzony przez PZŁucz wniosek o dofinansowanie zadania publicznego, opracowany wg wzoru MSiT wraz z preliminarzami kosztów bezpośrednich i pośrednich oraz wyodrębnionym planem kosztów zakupu sprzętu sportowego,
- protokół oceny wniosku o dofinansowanie,
- sprawozdanie Związku z wykonania zadania publicznego wraz z zestawieniami wydatków i faktur,
- opinie zespołów działających w MSiT,
- informacje o przyjęciu rozliczenia przez MSiT.

Wnioski na realizację zadań rozpatrywane były zgodnie z kryteriami oceny wniosków określonymi w programach dofinansowania. PZŁucz terminowo składał końcowe sprawozdania z realizacji zadania wraz z dokumentacją potwierdzającą rozliczenie, w zakresie rzeczowym i finansowym, dotacji ze środków publicznych lub dofinansowania ze środków Funduszu Rozwoju Kultury Fizycznej. Rozliczenia te

¹¹Dz. U. z 2017 r., poz. 1463 ze zm.

¹²Dz. U. z 2018 r., poz. 165 ze zm.

¹³ Dz. U. z 2015 r., poz. 2252 – rozporządzenie utraciło moc z dniem 1 października 2017 r. i zostało zastąpione rozporządzeniem z dnia 25 września 2017 r.

zatwierdzone były przez Ministra SiT w terminie 30 dni od dnia ich otrzymania – stosownie do art. 152 ust. 2 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych¹⁴ oraz § 17 ust. 2 rozporządzenia Ministra Sportu i Turystyki z dnia 10 października 2014 r. w sprawie szczegółowych warunków uzyskiwania dofinansowania realizacji zadań inwestycyjnych oraz zadań z zakresu rozwijania sportu, trybu składania wniosków oraz przekazywania środków z Funduszu Rozwoju Kultury Fizycznej¹⁵.

(dowód: akta kontroli tom I str. 148-486, tom II str. 1-243)

4. Na podstawie zatwierdzanych przez Ministra Sportu i Turystyki rocznych planów kontroli, opracowywanych stosownie do założeń na podstawie „Programu zapewnienia jakości działalności kontrolnej w Ministerstwie Sportu i Turystyki”¹⁶ oraz zgodnie z dyspozycjami kierownictwa MSiT, Departament Kontroli i Nadzoru MSiT przeprowadzał kontrole w polskich związkach sportowych (pzs).

(dowód: akta kontroli tom II str. 252-337)

W latach 2015-2017 przeprowadzono 18 kontroli w pzs¹⁷ dotyczących realizacji zadań i wykorzystania środków pochodzących z budżetu państwa i Funduszu Rozwoju Kultury Fizycznej, którymi objęto 39¹⁸ (6,7%) spośród 579 zawartych w tym okresie umów. Wielkość przekazanych w ramach tych umów środków publicznych wyniosła 105 412,6 tys. zł, co stanowiło 11,6% środków przekazanych przez MSiT¹⁹ polskiemu związkowi sportowemu.

W odniesieniu do 12 spośród 18 przeprowadzonych kontroli, stwierdzono przypadki wydatkowania środków w sposób niezgodny z przeznaczeniem lub pobrania ich w nadmiernej wysokości. Wyliczone w trakcie kontroli nieprawidłowości tego rodzaju, wskazane w wystąpieniach pokontrolnych skierowanych do polskich związków sportowych, wyniosły łącznie 1 246 393,71 zł.

Należności przypisane do zwrotu po kontrolach przeprowadzonych w pięciu związkach sportowych²⁰ zostały zwrócone w wysokości określonej w wystąpieniach pokontrolnych – na łączną kwotę 352 204,81zł.

W wyniku podjętych następnie decyzji Ministra SiT:

- należność od PZŁucz w wysokości 111 547,99 zł została umorzona²¹;
- należności od dwóch związków sportowych zostały zmniejszone²² i oba związki dokonały zwrotu całości przypisanej (zmniejszonej) kwoty, tj. 201 588,10 zł;
- należność od Polskiego Związku Curlingu w wysokości 114 655,66 zł została zmniejszona do kwoty 53 741,44 zł i jest w trakcie egzekucji;
- przypisane do zwrotu należności od dwóch związków sportowych zostały rozłożone na raty²³ – do dnia zakończenia kontroli związki te zwróciły łącznie 77 731,27 zł.

(dowód: akta kontroli tom II str. 244-251, 338-344)

¹⁴ Dz. U. z 2017 r., poz. 2077.

¹⁵ Dz. U. z 2014 r., poz. 1391.

¹⁶ Wprowadzonego Decyzją Ministra SiT nr 11 z 12 sierpnia 2014 r.

¹⁷ W 2015 r. – 5 kontroli, w 2016 r. – 7, a w 2017 r. – 6

¹⁸ 14 w 2015 r., 10 w 2016 r. 15 w 2017 r.

¹⁹ 911 534 618,17 zł

²⁰ W Polskim Związku Piłki Siatkowej: 225 670 zł i 14 451 zł, w Polskim Związku Podnoszenia Ciężarów 84 775,57 zł, w Polskim Związku Gimnastycznym 304,05 zł, w Polskim Związku Pięcioboju Nowoczesnego 5,35 zł oraz w Polskim Związku Lekkiej Atletyki 26 998,84zł.

²¹ Szczegółowy opis zawarto w pkt 5 niniejszego wystąpienia pokontrolnego.

²² W Polskim Związku Narciarskim z kwoty 134 641,77 zł do kwoty 123 050,02 zł i w Polskim Związku Jeździeckim z kwoty 80 120,72 zł do kwoty 78 538,08 zł.

²³ Należność Polskiego Związku Karate zmniejszono z kwoty 153 823,06 zł do kwoty 106 742,69 zł. Należność Polskiego Związku Tenisowego 299 399,70 zł nie została zmniejszona.

5. W ramach kontroli NIK sprawdzono proces umorzenia należności od Polskiego Związku Łuczniczego w kwocie 111 547,99 zł.

Stwierdzono, że w okresie od 18 marca do 30 kwietnia 2015 r. MSiT przeprowadziło w PZŁucz kontrolę pt. „Prawidłowość wydatkowania środków z dotacji celowych na zakup i dystrybucję sprzętu sportowego w latach 2013-2014”. Po otrzymaniu projektu wystąpienia pokontrolnego²⁴, w dniu 2 lipca 2015 r. Prezes PZŁucz zakwestionował sformułowaną w nim negatywną ocenę dotyczącą kontrolowanej działalności, wnosząc umotywowane zastrzeżenia do treści tego dokumentu w części dotyczącej stosowanych przez PZŁucz procedur zakupu sprzętu sportowego, gospodarki magazynowej oraz braku kartotek zawodników. Wskazał m.in., że w ocenie Związku niezasadne jest stwierdzenie świadczące o braku sprzętu sportowego o łącznej wartości 111 547,99 zł, gdyż został on zakupiony, co potwierdzają dokumenty przedłożone w toku kontroli.

W sporządzonym przez Departament Kontroli MSiT stanowisku w sprawie zastrzeżeń do projektu wystąpienia pokontrolnego²⁵ oddalono zastrzeżenia zgłoszone przez Prezesa PZŁucz zarówno co do oceny ogólnej, jak i zakwestionowanych ustaleń.

W przesłanym wystąpieniu pokontrolnym²⁶, w ramach sformułowanych zaleceń i wniosków, wskazano m.in. na potrzebę wyeliminowania mechanizmów mogących świadczyć o nierównym traktowaniu dostawców sprzętu w procesie realizowanych zamówień, a także na konieczność zapewnienia rzetelnego prowadzenia dokumentacji potwierdzającej stosowanie zasady konkurencyjności w dokonywanych zakupach. Jednocześnie, na podstawie art. 169 ust. 1 ustawy o finansach publicznych, Minister Sportu i Turystyki wezwał Polski Związek Łuczniczy do zwrotu na rachunek bankowy MSiT łącznej kwoty 111 547,99 zł²⁷ wraz z odsetkami naliczonymi w wysokości jak dla zaległości podatkowych od dnia stwierdzenia pobrania dotacji w nadmiernej wysokości, tj. daty wystąpienia pokontrolnego²⁸.

Prezes Polskiego Związku Łuczniczego poinformował o sposobie wykonania zaleceń i wniosków pokontrolnych²⁹. Odnosząc się do opisanej w wystąpieniu pokontrolnym nieprawidłowości w postaci pobrania dotacji w nadmiernej wysokości, Prezes PZŁucz stwierdził m.in., że szczegółowe wyjaśnienia w tym zakresie zostały przedstawione w zastrzeżeniach do projektu wystąpienia pokontrolnego i z niezrozumiałych dla Związku powodów nie zostały wzięte pod uwagę. Wyraził jednocześnie stanowisko, iż twierdzenie, jakoby doszło do pobrania dotacji w nadmiernej wysokości, nie znajduje oparcia w zgromadzonym materiale dowodowym przekazanym zarówno na etapie kontroli, jak i w późniejszym okresie, a zatem brak jest prawnych podstaw do dokonania zwrotu wymaganej kwoty.

W uwagi na nieuregulowanie należności wskazanej w wystąpieniu pokontrolnym, Dyrektor Departamentu Sportu Wyczynowego, działając z upoważnienia Ministra SiT, zawiadomił Prezesa Polskiego Związku Łuczniczego o wszczęciu z urzędu dwóch postępowań administracyjnych z tytułu pobrania dotacji w nadmiernej wysokości wraz z należnymi odsetkami³⁰, informując o prawach i obowiązkach PZŁucz. - jako strony postępowania.

²⁴ Projekt wystąpienia pokontrolnego z 12 czerwca 2015 r.

²⁵ Pismo z 22 października 2015 r.

²⁶ Wystąpienie pokontrolne z 23 października 2015 r.

²⁷ W tym: 66 499,39 zł środków budżetu państwa i 45 048,60 zł środków z Funduszu Rozwoju Kultury Fizycznej.

²⁸ 23 października 2015 r.

²⁹ Pismo z 10 listopada 2015 r.

³⁰ Zawiadomienia z 8 grudnia 2015 r. dot. wszczęcia postępowania administracyjnego z tytułu pobrania dotacji z budżetu państwa oraz środków z Funduszu Rozwoju Kultury Fizycznej.

W związku z otrzymanymi zawiadomieniami o wszczęciu postępowania administracyjnego, Prezes PZŁucz potwierdził wyrażone wcześniej stanowisko Związku, kwestionujące m.in. ustalenie kontroli MSiT dotyczące pobrania dotacji w nadmiernej wysokości, wskazując m.in., że pozyskany z wykorzystaniem środków publicznych sprzęt sportowy został zakupiony oraz rozdysponowany wśród zawodników, co potwierdzają przedłożone w toku kontroli dokumenty księgowe, protokoły przekazania sprzętu z magazynu oraz kartoteki sprzętu zawodników. Zadeklarował jednocześnie gotowość ponownego przedstawienia dokumentów oraz wyjaśnień osób odpowiedzialnych za zakup i dystrybucję sprzętu.

W związku ze składanymi przez PZŁucz wnioskami o umożliwienie przedstawienia dowodów, a także przedkładanymi dokumentami poświadczającymi przekazanie sprzętu sportowego (m.in. oświadczenia zawodników), Dyrektor Departamentu Sportu Wyczynowego, działając z upoważnienia Ministra Sportu i Turystyki, w zawiadomieniach kierowanych do PZŁucz w okresie od 4 lutego 2016 r. do 10 listopada 2016 r., wyznaczał kolejne terminy rozpoznania sprawy³¹, wskazując w uzasadnieniu na wynikający z Kodeksu postępowania administracyjnego³² obowiązek wyczerpującego zebrania i rozpatrzenia całego materiału dowodowego przez organ administracji publicznej.

W dniu 19 lipca 2016 r. do Ministerstwa wpłynęło też postanowienie o umorzeniu dochodzenia³³ w sprawie „poświadczenia nieprawdy co do okoliczności mającej znaczenie dla rozliczenia dotacji udzielonej przez Ministra Sportu i Turystyki dotacji, na dokumentach potwierdzających rozchód mienia nabytego przez PZŁucz ze środków dotacji celowych przekazanych przez Ministra SiT, które zostały wykorzystane jako autentyczne wobec Ministerstwa Sportu i Turystyki, tj. o czyn z art. 271 § 1 kk”³⁴. W uzasadnieniu postanowienia stwierdzono, że całokształt materiału zgromadzonego w przedmiotowej sprawie, a zwłaszcza zeznania złożone przez przesłuchiwanego świadków, jak również uzyskana dokumentacja, nie stanowi dostatecznego uzasadnienia popełnienia czynu zabronionego.

W dniu 6 grudnia 2016 r. Podsekretarz Stanu, działając z upoważnienia Ministra SiT, wydał dwie decyzje³⁵, na podstawie których umorzono postępowania w sprawie pobrania dotacji w nadmiernej wysokości. W uzasadnieniu obu decyzji podano m.in., że w trakcie toczących się postępowań Związek przedstawił nowe dowody z których wynika, iż kwestionowany w trakcie kontroli sposób rozdysponowania sprzętu został przeprowadzony w sposób prawidłowy, a sprzęt jest w posiadaniu i użytkowaniu zawodników oraz klubów sportowych. Stwierdzono również, że pomimo stwierdzenia w trakcie prowadzonego postępowania pewnych nieprawidłowości w zakresie sprawozdawczości dotyczącej udzielonych dotacji, to nie stanowią one podstawy do żądania zwrotu dotacji. W uzasadnieniu decyzji odniesiono się również do wspomnianego postanowienia o umorzeniu dochodzenia. Z tego też względu uznano, że dalsze prowadzenie postępowania w przedmiotowej sprawie stało się bezprzedmiotowe, co uzasadnia decyzję o umorzeniu postępowania³⁶.

(dowód: akta kontroli tom II str. 346-423)

W toku kontroli NIK przeprowadzonej w Polskim Związku Łuczniczym dokonano oględzin sprzętu sportowego zakupionego ze środków przekazanych przez MSiT,

³¹ Kolejno: 18 marca, 15 kwietnia, 16 maja, 17 czerwca, 15 lipca, 15 sierpnia, 19 września, 9 grudnia 2016 r.

³² Art. 77 § 1 k.p.a.

³³ Prowadzonego przez Wydział do Walki z Przemocnością Gospodarczą Komendy Rejonowej Policji Warszawa i zatwierdzonego przez Asesora Prokuratury Rejonowej Warszawa Śródmieście w dniu 30 czerwca 2016 r.

³⁴ Zgodnie z art. 270 § 1 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. Kodeks karny (Dz.U. z 2017 poz. 2204 ze zm.) kto w celu użycia za autentyczny, podrabia lub przerabia dokument lub takiego dokumentu jako autentycznego używa, podlega grzywnie, karze ograniczenia wolności lub pozbawienia wolności od 3 miesięcy do 5 lat.

³⁵ Nr 18/2016/DSW dot. pobrania dotacji w nadmiernej wysokości w kwocie 66 499,39 zł oraz nr 19/2016/FRKF/DSW dot. pobrania dotacji w nadmiernej wysokości w kwocie 45 048,60 zł.

³⁶ Stosownie do art. 105 § 1 k.p.a.

znajdującego się w Centralnym Ośrodku Sportu w Szczyrku oraz klubach: Obuwnik Prudnik, Chrobry Głucholazy, Łucznik Żywiec i Unia Pielgrzymka. Kontrolującym okazano sprzęt łuczniczy przekazany tym klubom i ich zawodnikom.

Ustalone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości

Uwagi dotyczące
badanej działalności

Zdaniem NIK, prowadzone postępowanie administracyjne w sprawie pobrania dotacji w nadmiernej wysokości, zakończone decyzją o jego umorzeniu, związane było ze sformułowaniem zbyt daleko idących wniosków po kontroli przeprowadzonej przez Departament Kontroli MSiT. W ocenie ogólnej wystąpienia pokontrolnego Ministra Sportu i Turystyki z 23 października 2015 r. znalazł się zapis, iż „w toku kontroli stwierdzono fizyczny brak sprzętu na łączną kwotę 111 547,99 zł wynikający z ewidencji magazynu przy jednoczesnym braku potwierdzenia jego rozdysponowania w kartotekach zawodniczych”, świadczący nie tyle o braku sprzętu, lecz o nieprawidłowościach w prowadzonej ewidencji. Z racji potencjalnych konsekwencji związanych z pobraniem dotacji w nadmiernej wysokości, również w kontekście zgłaszanych przez Polski Związek Łuczniczy zastrzeżeń do wyników kontroli, sprawa ta powinna być zbadana i wyjaśniona w sposób wnikliwy i wszechstronny jeszcze w trakcie trwającego postępowania kontrolnego - w celu jednoznacznego ustalenia stanu faktycznego w przedmiotowym zakresie.

(dowód: akta kontroli tom II str. 244-423)

IV. Uwagi i wnioski

Najwyższa Izba Kontroli zwraca uwagę na zróżnicowany poziom zabezpieczeń na strzelnicach łuczniczych, co może stanowić zagrożenie życia i zdrowia osób postronnych w trakcie prowadzonych treningów. Wyniki oględzin przeprowadzonych w wymienionych wyżej czterech klubach sportowych oraz w Ośrodku Przygotowań Olimpijskich Centralnego Ośrodka Sportu w Szczyrku wskazały, że jedynie w klubie Łucznik Żywiec strzelnica znajdowała się na terenie ogrodzonym i była wyposażona w znajdujące się za tarczami tzw. strzałowchyty. W przypadku pozostałych klubów obiekty te, aczkolwiek posiadały określone zabezpieczenia (wały ziemne, drewniane strzałowchyty) były zlokalizowane w miejscach dostępnych dla osób postronnych. Natomiast miejsce treningu na terenie OPO COS w Szczyrku, gdzie odbywały się szkolenia kadry narodowej w łucznictwie nie posiadało takich zabezpieczeń, ustawione na nim tarcze strzelnicze znajdowały się na terenie zielonym obok stadionu, w odległości ok. 10 metrów od ogrodzonej jedynie siatką prywatnej posesji z posadowionym domem mieszkalnym.

(dowód: akta kontroli tom II str. 426-441)

W związku z pytaniem dotyczącym podejmowania działań mających na celu określenie wymogów bezpieczeństwa obowiązujących na obiektach łuczniczych, Dyrektor Departamentu Sportu Wyczynowego wyjaśnił, iż „Ministerstwo Sportu i Turystyki w ostatnich latach nie podejmowało działań mających na celu określenie wymogów bezpieczeństwa obowiązujących na torach łuczniczych. Należy podkreślić, że zgodnie z zasadą praworządności określoną w art. 7 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r. (Dz. U. Nr 78, poz. 483) oraz art. 6 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2017 r. poz. 1257), organy władzy publicznej działają na podstawie i w granicach obowiązujących przepisów prawa. Zgodnie z art. 13 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 25 czerwca 2010 r. o sporcie (Dz. U. z 2017 poz. 1463 i 1600) polskiemu związkowi sportowemu przysługuje wyłączne prawo do ustanawiania i realizacji reguł sportowych, organizacyjnych i dyscyplinarnych we współzawodnictwie sportowym organizowanym przez związek. Ponadto art. 11 ust. 2 pkt 3 precyzuje, że to do

podmiotu ubiegającego się o status polskiego związku sportowego należy przedstawić szczegółowy opis sportu, w którym zamierza organizować i prowadzić współzawodnictwo, wraz z dokładną informacją o warunkach jego uprawiania oraz regulach i systemie współzawodnictwa. Z powyższego wynika, że określenie wymogów bezpieczeństwa na strzelnicach łuczniczych jest wyłącznym prawem i obowiązkiem Polskiego Związku Łuczniczego.”

Jest sprawą oczywistą, że organy władzy publicznej mogą działać jedynie na podstawie i ramach obowiązujących norm prawnych. Respektując także ustawową niezależność i samodzielność Polskiego Związku Łuczniczego, jako polskiego związku sportowego, w tym jego uprawnień w zakresie organizowania sportu łuczniczego w Polsce, należy jednak wskazać, że wykonuje on również zadania o charakterze publicznym. Z przywołanego w wyjaśnieniach art. 11 ust. 2 pkt 3 ustawy o sporcie, odnoszącego się jedynie do zawartości wniosku o wyrażenie zgody na utworzenie polskiego związku sportowego przez ministra właściwego do spraw kultury fizycznej, nie można wywieść, że kwestia wymogów bezpieczeństwa na strzelnicach łuczniczych stanowi wyłączną sprawą PZŁucz. Należy podkreślić, że Minister Sportu i Turystyki dysponuje określonymi uprawnieniami w ramach ustawowego nadzoru nad polskimi związkami sportowymi, do których należą m.in., kontrole działalności pzs pod względem zgodności z przepisami prawa, postanowieniami statutu oraz regulaminów tego związku, w wyniku których mogą być formułowane zalecenia pokontrolne. Biorąc powyższe pod uwagę, a także mając na względzie postanowienie § 11 ust. 8 statutu Polskiego Związku Łuczniczego, zgodnie z którym do jego zadań należy m.in. uchwalanie przepisów oraz ustalanie zasad dotyczących uprawiania sportu łuczniczego w sposób zgodny z normami polskiego prawa oraz przepisami międzynarodowymi, Najwyższa Izba Kontroli wyraża pogląd, że w zaistniałej sytuacji przedstawiona kwestia bezpieczeństwa na strzelnicach łuczniczych powinna być przedmiotem stosownych działań zainicjowanych przez Ministra Sportu i Turystyki. Sprawa ta jest istotna również ze względu na fakt, że w programach dotyczących dofinansowania zadań³⁷ Minister SiT zobowiązał beneficjentów, aby w organizowanych szkoleniach obejmujących przygotowania olimpijskie wykorzystywali bazę sportową jednostek organizacyjnych podległych MSiT (OPO COS) - ze względu na zachowanie optymalnych standardów szkolenia sportowego. W ocenie NIK, wobec braku przepisów prawa powszechnie obowiązującego określających warunki bezpieczeństwa jakie powinny spełniać strzelnice łucznicze³⁸ na których prowadzone są treningi zawodników, niezbędne jest uregulowanie tej kwestii, np. w formie opracowanego przez PZŁucz. regulaminu lub wytycznych do stosowania, które byłyby wykorzystane przez kluby sportowe, w których funkcjonują sekcje łucznicze.

(dowód: akta kontroli tom II str.424-445)

Wnioski pokontrolne

Przedstawiając powyższe oceny i uwagi wynikające z ustaleń kontroli, Najwyższa Izba Kontroli, na podstawie art. 53 ust. 1 pkt 5 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli³⁹, wnosi o:

³⁷ „Program dofinansowania realizacji zadań związanych z przygotowaniem w 2018 r. kadry narodowej do udziału w igrzyskach olimpijskich, mistrzostwach świata lub mistrzostwach Europy ze środków Funduszu Rozwoju Kultury Fizycznej” (Dz. Urz. MSiT z 2018 r., poz. 42); „Programu dofinansowania ze środków budżetu państwa zadań związanych z przygotowaniem zawodników kadry narodowej do udziału w igrzyskach olimpijskich oraz przygotowaniem i udziałem w mistrzostwach świata i Europy w sportach olimpijskich w 2018 roku” (Dz. Urz. MSiT z 2017 r., poz. 97).

³⁸ Na stronie internetowej Polskiego Związku Łuczniczego zamieszczono m.in. Regulamin Łucznictwa Tarczowego (t.j. z dnia 1 sierpnia 2014 r. ze zmianami), opracowany na podstawie Regulaminu Międzynarodowej Federacji Łuczniczej, ale zawiera on postanowienia i wskazówki obowiązujące przy organizowaniu zawodów o zasięgu krajowym i międzynarodowym.

³⁹ Dz. U. z 2017 r., poz. 524.

- 1) podjęcie działań mających na celu zapewnienie właściwych warunków bezpieczeństwa w miejscach treningu kadry łącznie zlokalizowanych w OPO COS,
- 2) podjęcie działań mających na celu uregulowanie i wdrożenie przez PZŁucz wymogów bezpieczeństwa, jakie powinny spełniać obiekty na których prowadzone są treningi w zakresie łącznie tarczowego.

V. Pozostałe informacje i pouczenia

Prawo zgłoszenia
zastrzeżeń

Wystąpienie pokontrolne zostało sporządzone w dwóch egzemplarzach; jeden dla kierownika jednostki kontrolowanej, drugi do akt kontroli.

Zgodnie z art. 54 ustawy o NIK⁴⁰ kierownikowi jednostki kontrolowanej przysługuje prawo zgłoszenia na piśmie umotywowanych zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, w terminie 21 dni od dnia jego przekazania. Zastrzeżenia zgłasza się do Prezesa Najwyższej Izby Kontroli.

Obowiązek
poinformowania
NIK o sposobie
wykorzystania uwag
i wykonania wniosków

Zgodnie z art. 62 ustawy o NIK proszę o poinformowanie Najwyższej Izby Kontroli, w terminie 21 dni od otrzymania wystąpienia pokontrolnego, o sposobie wykorzystania uwag i wykonania wniosków pokontrolnych oraz o podjętych działaniach lub przyczynach niepodjęcia tych działań.

W przypadku wniesienia zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, termin przedstawienia informacji liczy się od dnia otrzymania uchwały o oddaleniu zastrzeżeń w całości lub zmienionego wystąpienia pokontrolnego.

Warszawa, dnia 26 czerwca 2018 r.

Dyrektor
Delegatury NIK w Warszawie
Andrzej Panasiuk

.....
podpis

⁴⁰ Dz. U. z 2017 r., poz. 524 ze zm.